

DATO: 01.05.2024

Sagsnr.2023-229

RETTEEN I ROSKILDE DOM

afsagt den 1. maj 2024

Sag BS-54071/2022-ROS

[Indklagede]

(advokat ...)

mod

Advokatnævnet

(advokat Martin Simonsen)

Denne afgørelse er truffet af dommer Linda Lauritsen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen drejer sig om prøvelse af Advokatnævnets kendelse af 30. november 2022, hvor [indklagede] blev pålagt en bøde på 10.000 kr. for at have handlet i strid med god advokatskik ved at undlade at udtræde af en sag, selv om advokatens fuldmægtig, der behandlede sagen, som led i sit tidligere ansættelsesforhold i Familieretshuset havde deltaget i et møde mellem et forældrepar, hvor advokatfuldmægtigen nu i samme sag repræsenterede den ene af forældrene.

[Indklagede] har nedlagt følgende endelige påstand:

Principalt: Advokatnævnets afgørelse af 30. november 2022 ændres således, at

klagen afvises.

Subsidiært: Advokatnævnets afgørelse af 30. november 2022 ændres således, at frifindes.

Mere subsidiært tildeles [indklagede] en irettesættelse.

Mest subsidiært nedsættes bøden til et mindre beløb efter rettens skøn.

Advokatnævnet har nedlagt påstand om stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse af 30. november 2022.

Oplysningerne i sagen

Retten har modtaget sagen den 22. december 2022.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Retten har ved kendelse af 26. januar 2023 bestemt, at sagen grundet sit indhold og sin betydning ikke bør behandles efter reglerne i retsplejelovens kapitel 39, men skal behandles efter de almindelige processuelle regler for civile sager, jf. retsplejelovens § 402, stk. 1.

Retten har den 2. januar 2024 efter parternes samstemmende ønske bestemt, at sagen kan afgøres på skriftligt grundlag, jf. retsplejelovens § 366, stk. 1.

Advokatnævnet afsagde kendelse den 30. november 2022. Af Advokatnævnets kendelse fremgår følgende:

”...

Klagens tema:

[Klager] har klaget over, at [indklagede] som principal for advokatfuldmægtig [A] har tilsidesat god advokatskik ved at have befundet sig i en interessekonflikt i forbindelse med en familieretlig sag.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 23. oktober 2022.

Sagsfremstilling:

[Indklagede] har oplyst, at [A], før han blev ansat som advokatfuldmægtig, arbejdede som jurist i Familieretshuset i perioden 1. december 2020 til 30. april 2021, og at han under sin oplæring overværede flere møder mellem forskellige forældrepar for at lære, hvorledes mødeafholdelse i Familieretshuset foregik. Han havde i den forbindelse ikke adgang til sagens dokumenter, og han deltog ikke i sagsbehandling af de pågældende sager.

Den 29. januar 2021 blev der afholdt et møde i Familieretshuset, hvor [klager] og hendes tidligere ægtefælle deltog. På mødet deltog [A].

Den 28. september 2022 blev der afholdt nyt møde i Familieretshuset, hvor [klager] og hendes tidligere ægtefælle deltog. Eksmanden var på mødet repræsenteret ved advokatfuldmægtig [A].

[Klager] har oplyst, at hun både gjorde advokatfuldmægtig [A] og hans tidligere kolleger i Familieretshuset opmærksomme på, at han tidligere var mødt i familiens sag som ansat ved Familieretshuset. Familieretshusets jurist fremfandt herefter mødereferatet fra mødet den 29. januar 2021 og bekræftede dette. Advokatfuldmægtig [A] deltog under hele mødet, hvorunder [klager] flere gange gjorde opmærksom på, at hun mente, at der var et habilitetsproblem.

Heroverfor har [indklagede] oplyst, at Familieretshuset efter at have konstateret, at advokatfuldmægtig [A] havde deltaget i mødet den 29. januar 2021, fandt det ubetænkeligt at fremme mødet med [A's] tilstedeværelse.

Parterne er uenige om, hvorvidt den deltagende jurist i Familieretshuset under mødet erklærede, at der potentielt var et habilitetsproblem, som skulle afklares efter mødet.

Den efterfølgende dag sendte [klager] en e-mail til advokatkontoret, idet hun fortsat var af den opfattelse, at der var et habilitetsproblem.

[Indklagede] besvarede henvendelsen den 20. oktober 2022, herunder oplyste hun, at advokatfuldmægtig [A] alene havde med på mødet som observatør, og at han ikke havde været sagsbehandler på parternes sag.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

[Klager] har påstået, at [indklagede] som principal for advokatfuldmægtig [A] har tilsidesat god advokatskik ved at have befundet sig i en interessekonflikt i forbindelse med den familieretlige sag.

[Klager] har til støtte herfor særligt gjort gældende, at advokatfuldmægtig [A] har indtaget en dobbeltrolle i sagen, idet han har ageret både som jurist hos Familieretshuset og som advokat for hendes modpart.

Indklagede:

[Indklagede] har påstået frifindelse og har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at der hverken foreligger interessekonflikt eller et habilitetsproblem, da advokatfuldmægtig [A] under sin ansættelse i Familieretshuset aldrig har sagsbehandlet eller truffet afgørelse i parternes sag. Det forhold, at han alene har overværet parternes familiemæglingssmøde som observant, kan ikke sidestilles hermed. [Indklagede] og advokatfuldmægtig [A] kan derfor fortsat repræsentere deres klient i sagen, uden at dette er i strid med de advokatetiske regler.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 7 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Herunder må en advokat ikke bistå en klient i situationer, hvor en interessekonflikt er opstået, eller hvor der foreligger nærliggende risiko for, at en sådan opstår.

Advokatfuldmægtig [A] overværede i forbindelse med sin ansættelse og oplæring i Familieretshuset et møde mellem [klager] og hendes tidligere ægtefælle den 29. januar 2021. [Indklagede] ved advokatfuldmægtig [A] er efterfølgende indtrådt i sagen for [klagers] modpart, herunder bistod advokatfuldmægtig [A] modparten på et møde i Familieretshuset den 28. september 2022.

Advokatnævnet finder under disse omstændigheder, at advokatfuldmægtig [A] har befundet sig i en interessekonflikt eller i nærliggende risiko herfor ved at repræsentere [klagers] modpart i den familieretlige tvist, og at [indklagede] ved ikke at udtræde af sagen for klagers] modpart på tidspunktet, hvor [klager] rettede henvendelse til [indklagede] og gjorde opmærksom på, at der var et der var et habilitetsproblem, har handlet i strid med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Den omstændighed, at advokatfuldmægtig [A] under sin ansættelse i Familieretshuset ikke har sagsbehandlet eller truffet afgørelse i parternes sag, ændrer ikke herved.

Advokatnævnet pålægger som følge af det anførte [indklagede] en bøde på 10.000 kr.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde til statskassen på 10.000 kr.

...”

Parternes synspunkter

[Indklagede] har i sit påstandsdokument af 23. januar 2024 anført følgende:

...”

Til støtte for den principale påstand om afvisning gøres det gældende, at klager ikke har den fornødne retlige interesse i de forhold, klagen angår.

I denne sag er der ikke mellem advokatfuldmægtig [A] og klienten modstridende interesser. Der kan derfor heller ikke være modstridende interesser i forhold til Familieretshuset, da Familieretshuset ikke har en egentlig interesse i sagens udfald, men skal varetage barnets interesse og træffe afgørelser ud fra barnets bedste jf. forældreansvarsloven § 1. Det forhold, at Familieretshuset skal varetage barnets interesse er ikke i modstrid med, hvad begge forældre ønsker. Der er således intet, der taler for, at der skulle foreligge en egentlig interessekonflikt. Jeg kan henvise til Advokatnævnets kendelse af 18. november 2021 ”en kommune klagede over, at advokat A befandt sig i en interessekonflikt. Advokatnævnet fandt, at kommunen ikke havde været klient hos advokat A og udtalte:

”Interessekonflikterne har som altovervejende formål at beskytte advokatens nuværende eller tidligere klienter og andre end disse personer vil derfor som udgangspunkt ikke have den fornødne retlige interesse i en klage, der angår interessekonflikt.”, jf. bilag 3.

Det samme gør sig gældende for denne sag, hvor modparten ikke på noget tidspunkt haft et klientforhold til advokatfuldmægtig [A] eller [indklagede].

Til støtte for de subsidiære påstande gøres det gældende, at [A's] ansættelse som jurist i Familieretshuset slet ikke er omfattet af reglerne i rpl § 126, herunder de advokatetiske regler, da han på det tidspunkt ikke var advokatfuldmægtig. Det

fremgår af bemærkningerne til de advokatetiske regler kommenteret af Lars Økjær Jørgensen og Martin Lavesen, ”at hvis advokaten kommer fra et job, hvor advokaten ikke har udøvet advokatvirksomhed og flytter til en advokatvirksomhed, vil advokatens forhold i den tidligere ansættelse ikke være beskyttet af advokatreglerne. Der er derfor kun et advokatretligt hensyn at tage til klienterne i advokatvirksomheden.”, jf. bilag 4.

Advokatnævnet begrundet sin afgørelse med, at advokatfuldmægtig [A] skulle have befundet sig i en interessekonflikt. Det bestrides at være tilfældet, idet en interessekonflikt kræver en eller flere modsatrettede interesser for advokaten til skade for egen klient jf. Rpl. § 126 og de advokatetiske regler om interessekonflikter.

Artikel 8 i de advokatetiske regler om interessekonflikt foreskriver, at en advokat ikke må bistå en klient i situationer, hvor en interessekonflikt er opstået, eller hvor der er nærliggende risiko herfor, at en sådan konflikt opstår. Oplistingen af de situationer, der kan være tale om, er således alene relevant for forholdet til en klient og ikke til en modpart.

En uegentlig interessekonflikt opstår, hvis advokaten grundet sin relation til opdraget har mulighed for at misbruge sin position til skade for nuværende eller tidligere klient. Idet relationen skal være til skade for nuværende klient, må det være nuværende klient, der skal klage over advokaten og ikke dennes modpart. Der kan således heller ikke være tale om uegentlig interessekonflikt.

Det ligger ligeledes fast, at ved jobskifte er der kun en interessekonflikt, hvis advokaten er i besiddelse af fortrolige oplysninger. I denne sag kan der ikke forekomme fortrolige oplysninger, da begge parter har adgang til alle oplysninger i sagen fra Familieretshuset. Der kan således ikke være tale om, at advokatfuldmægtig [A] kan udnytte sin position til at skaffe sig fortrolige oplysninger eller få flere oplysninger end parterne alligevel ville have adgang til. Fortrolige oplysninger vil i almindelighed være begrænset til oplysninger, som ikke allerede er tilgængelige. Det fremgår af U2003.1577H hvor Højesterets præmisser må forstås således, at interessekonflikten bortfalder, hvis advokaten kan sandsynliggøre, at oplysningerne som advokaten har fået under sagen ikke vil kunne benyttes under en anden sag, jf. bilag 5. [A] har således ikke været i besiddelse af andre oplysninger end dem som begge parter i forvejen har haft kendskab til. Den verserende sag er fortsat en forældreansvarssag, og der er således ikke oplysninger, der kan bruges i anden sammenhæng. Det skal i den forbindelse nævnes, at [A] ikke var i besiddelse af materiale fra Familieretshuset.

Det kan i øvrigt oplyses, at [A] hverken har sagsbehandlet eller truffet afgørelse i parternes sag i Familieretshuset. [A] har alene overværet et familiemæglingssmøde mellem parterne under sin oplæring i Familieretshuset.

Det fremgår endvidere af Mads Bryde Andersen og Lars Lindencrone Petersens bog Advokatretten, at en offentligt ansat eller virksomhedsadvokat, der tiltræder en stilling i et advokatfirma ikke kan krænke nogen klientfortrolighed, fordi der ikke har bestået et advokatoptag i disse tidligere ansættelsesrelationer, jf. bilag 6. Dette må så meget mere gælde i forhold til modparten.

...”

Advokatnævnet har i sit skriftlige procedureindlæg af 14. februar 2024 anført følgende:

” ...

Om interessekonflikt

Der er en del domme med i min materialesamling, som er indlæst på portalen. Jeg vælger kun at gå ind i nogle få. Praksis er relativt streng.

Der er, som det fremgår af den medtagne litteratur, tre bærende hensyn bag, at man må og skal sanktionere advokater der er i en interessekonflikt – eller, og det er en vigtig tilføjelse, som er i en situation, som blot er egnet til at skabe en interessekonflikt.

Det helt fundamentale udgangspunkt, er princippet om, at man som advokat ikke kan tjene to herrer. Det vil efter almen erfaring på et eller andet tidspunkt føre til problemer eller skuffelser for den ene eller begge herrer. Man taler om *våbendragerhensynet*.

Et andet grundlæggende hensyn er at modvirke risikoen for, at en advokat uberettiget videregiver eller bruger fortrolige oplysninger om en nuværende eller tidligere klient. Man taler om *informationshensynet*.

Det er imidlertid ikke afgørende for spørgsmålet om en advokat i en sag konkret anvender eller videregiver fortrolige oplysninger om en anden klient. I sagsøgers skriftlige procedureindlæg (side 3 øverst) er der fokus på problemstillingen om fortrolige oplysninger.

Men – det må heller ikke *fremstå* overfor omverdenen som om der er en risiko for videregivelse af fortrolig information, særligt over for den klient der har krav på beskyttelse af oplysningerne – men ikke begrænset til den klient, der i hvert fald har krav på beskyttelse. Man taler om *appearance-hensynet*.

Så det handler ikke kun om at sanktionere advokat, der har en anden dagsorden end varetagelsen af klientens interesser – altså vil misbruge informationer. Det handler også om at sikre, at en klient, en tidligere klient eller en tredjepart ikke har rimelig grund til at frygte misbrug af informationer. Alle involverede skal have tillid til processen – selvom der ikke nødvendigvis er et konkret problem. Så reglerne skal altså – også – forhindre en frygt for, at der kan være et problem.

Dette appearance-hensyn har for længe siden fundet klart udtryk i retspraksis. Jeg kan nævne dommen i U 1998.1105/2 H (M 233). Jeg springer referat af selve sagen og resultatet over, men laver blot et enkelt nedslag - på side 235, første afsnit i Højesterets præmisser, 6. linje, hvor flertallet udtaler, sidst på linjen: ”.. *kan det efter vores opfattelse ikke afvises, at der hos en nuværende eller tidligere klient*” og så kommer det jeg særlig vil fremhæve: ”*kan opstå frygt for*” om misbrug af oplysninger.

- *Kan opstå frygt for.*

Det er altså selve det, at der kan opstå en frygt hos parten, der er afgørende for bedømmelsen. Også selv om det konkret ikke er godtgjort, at der var noget at have frygten i.

Det holder stadig fuldt ud.

Der er mange senere afgørelser om det.

Jeg kan bl.a. nævne flere nyere Østre Landsrets domme.

En af de nyeste er meget relevant for den foreliggende sag. Det er U 2018.3342 Ø (M 115). Advokaten havde oprindeligt været advokat for et par, der planlagde at indgå ægteskab med hinanden. Advokaten udarbejdede udkast til testamente og ægtepagt – der var særbørn på begge sider. Det var i 2003. De blev aldrig gift, gik fra hinanden, og et økonomisk opgør startede. Det var langvarigt, og efter en hel del år kom advokaten på banen igen, nu i egenskab af advokat for manden, altså i sag mod kvinden. Advokaten gjorde gældende, at han ikke havde fået nogen oplysninger tilbage i 2003, som havde kunnet anvendes i den efterfølgende tvist mellem parterne. Det var der en del bevisførelse om, men Advokatnævnet gjorde principalt gældende i retssagen, at det sådan set var uden betydning, fordi advokaten under alle omstændigheder var så tæt på, at det kunne skabe *frygt* hos den anden part – og at den blotte risiko for en interessekonflikt var nok til, at advokaten han skulle holde sig væk. Landsrettens bærende præmis er side 120:

”Landsretten tiltræder, at advokat A burde have afholdt sig fra at tage sagen for B.

Landsretten lægger herved vægt på, at C – uanset om A aktuelt måtte have fået oplysninger i 2003, som kunne anvendes i den efterfølgende tvist mellem parterne – med rimelig grund kunne frygte, at dette var tilfældet, og at den blotte risiko herfor medførte, at der var en interessekonflikt.”

Ser man på materialesamlingens indholdsfortegnelse kan jeg kort sige, at appearance er den røde tråd i alle de følgende afgørelser. Her kan man se, hvordan det afgørende bliver, hvordan det hele *fremstår* – altså appearance – og at *frygten* for informationsmisbrug fører til, at der sanktioneres.

Formuleringerne går ganske enkelt igen i afgørelserne, i Advokatnævnets præmisser og ligeledes i domstolenes præmisser, her enten eksplicit eller ved tiltrædelse af Advokatnævnets præmisser.

Dommen i U 2016.1436 H (M 121) er relevant at fremhæve i denne sag, fordi den viser, at kravet om habilitet ikke – som hævdet i sagsøgers procedureindlæg (side 2 nederst) – kun gælder for advokaten i relationen til klienten. En advokat var antaget af bestyrelsen i en større fond til at besvare henvendelser fra Civilstyrelsen om visse forhold i fonden, som så problematiske ud – derved at de var begunstigende for bestyrelsesmedlemmerne. Advokaten samarbejdede med 5 bestyrelsesmedlemmerne herom, og det så vel skidt ud. Besvarelsen blev indgivet til Civilstyrelsen, der dels afsatte bestyrelsen som klart uegnede til hvervet, og dels anmeldte sagen til politiet. Sagen fik et strafferetligt efterspil. Det var ubehagelig nok for bestyrelsesmedlemmerne. Men derudover og måske navnlig var det sådan, at advokaten tog hele sagen og gav den uzensureret videre til en kollega i samme store advokatfirma. Som derefter på vegne af fonden – nu ledet af en ny bestyrelse jo – anlagde retssag med krav om betaling af 250 mkr. bl.a. mod de tre tidligere bestyrelsesmedlemmer. Den nye advokat tog pænt imod, og han blev i Advokatnævnet dømt for tilsidesættelse af god advokatskik. Landsretten stadfæstede, og Højesteret ligeså. Sagen er speciel, men er funderet på appearance- hensynet.

Men klienten var jo ikke ledelsesmedlemmerne – det var ubestridt fonden. Advokaten havde ikke et opdrag for ledelsesmedlemmerne – men for fonden.

Men det var ubetryggende for bestyrelsesmedlemmerne, at de først var nødt til at samarbejde og hoste op med oplysninger – for så derefter at se samme advokatfirma anlægge retssag mod dem om samme emner.

Jeg kan tilføje, at det ikke fra Advokatnævnets side var påvist, at det var det samme materiale der blev anvendt. Og det var heller ikke påvist, at advokaten ikke havde kunnet få det samme materiale fra anden side.

Der var end ikke forsøg herfra på at påvise det. Det var, under retssagen, et bevidst valg fra Advokatnævnets side. – Det var fuldt tilstrækkeligt, at det ikke ”tog sig spor godt ud”.

Ledelsesmedlemmerne var ikke klienter i gængs forstand. Men de beskyttelseshensyn, som jeg har haft fokus på – og et stift fokus på appearance-hensynet – var jo også relevante for bestyrelsesmedlemmerne.

Det havde de berettigede forventninger om. De kunne jo heller ikke fratage advokaten hvervet. De var jo inhabile. Der var ingen andre end dem. Der var således ingen direktion – kun en bestyrelse. Altså ingen substitutionsmulighed.

Så løsningen på hele miseren måtte være, at advokaten måtte fortsætte i situationen og færdiggøre sit job. Men advokaten måtte ikke bruge oplysningerne i andre henseender end til det formål.

Og når advokaten selv var afskåret fra at bruge oplysningerne i en erstatningssag mod bestyrelsesmedlemmerne, så var også samtlige hans kollegaer i advokathuset afskåret herfra. De måtte anses for smittet.

Det var Højesteret enig i. Man dømte derfor advokaten.

Jeg går til den utrykte Østre Landsrets dom afsagt 30. juni 2022 (M 63). Man kan her (M 65) bemærke sig, at der skete stadfæstelse af de grunde, der blev anført af Advokatnævnet. Det var således ikke byrettens grunde, som fik landsretten til at stadfæste dommen. Som det ses i byrettens dom (M 67) var der tale om en advokat, der skulle repræsentere et dansk selskab, [CC], der var ejet af et dansk selskab, [G], der jo er en stor spiller på markedet for salg af frugt og grønt og blomster, og så en pendant hertil i Holland. [CC] transporterer tulipanerne m.v. fra Holland til Danmark. Det hollandske ejerselskab og det danske, ejede hver 50 pct. af aktierne – og der var opstået konflikt, som bl.a. førte til en retssag om gyldigheden af en generalforsamlingsbeslutning i [CC]. Retssagen blev anlagt mod [CC], som antog advokaten som advokat i denne retssag. En rigtig kejlet situation, og advokaten fik ikke rigtigt noget opdrag i retssagen – for hvem skulle give ham det. Så advokaten prøvede så at udfylde det så godt som muligt, blev det gjort gældende. Advokaten fik sanktion dels for at agere i sagen uden at have et mandat - men dels også for at have befundet sig i en interessekonflikt. Byrettens begrundelse for stadfæstelse (M 109) indeholder et udsagn, som ikke stemmer med det af Advokatnævnet påberåbte appearance-hensyn, og det må være derfor, at der skete stadfæstelse i landsretten af de af Advokatnævnet anførte grunde og ikke i henhold til byrettens. Bemærk i øvrigt, at også i denne dom er det af hensyn til en part, der ikke er klient, at der falder sanktion for interessekonflikt.

Om sagens beviser

Sagsfremstillingen i Advokatnævnets kendelse er dækkende for sagens relevante faktum, og kan lægges til grund som korrekt.

Det ligger således fast, at advokatfuldmægtig [A] under sin tidligere ansættelse i Familieretshuset som led i sin oplæring overværede mødet 29. januar 2021 i Familieretshuset, hvor [klager] og hendes tidligere ægtefælle deltog.

Det ligger videre fast, at [indklagede] ved advokatfuldmægtig [A] efterfølgende er indtrådt i samme sag som advokat for [klagers] tidligere ægtefælle, og at han som led heri bistod [klagers] tidligere ægtefælle under mødet i Familieretshuset 28. september 2022, hvor også [klager] deltog.

Endelig ligger det fast, at [klager] i e-mail af 29. september 2022 rettede henvendelse om [A's] habilitet til [indklagede], som 20. oktober 2022 afviste at udtræde af sagen (mailvekslingen er underbilag til bilag 2).

Om ansvarsvurderingen

Som påvist i min gennemgang af retsstillingen, er det en fundamental advokatpligt, at en advokat ikke må bistå i situationer, når advokaten befinder sig i en interessekonflikt eller risiko herfor. Blandt de grundlæggende hensyn, der ligger bag forbuddet, er det hensyn, at det ikke må fremstå for omverdenen, som om der er risiko for, at advokaten er påvirket af uvedkommende hensyn (appearance-hensynet).

Den blotte risiko for manglende uvildighed og rimeligt begrundet frygt herfor, er tilstrækkeligt til, at advokaten er inhabil. Inhabilitet indtræder altså som følge af den blotte risiko for, at der kan være taget usaglige hensyn.

Advokatnævnet gør gældende, at advokatfuldmægtig [A] har befundet sig i en interessekonflikt eller i nærliggende risiko herfor ved at repræsentere [klager]'s modpart i den familieretlige tvist.

Som tidligere medarbejder i Familieretshuset havde han overværet møde i Familieretshuset mellem parterne. Uanset om han i tilknytning til mødet måtte have fået oplysninger, som kunne anvendes under hans efterfølgende repræsentation af [klagers] modpart, kunne [klager] med rimelig grund *frygte*, at dette var tilfældet. Advokatnævnet gør gældende, at den blotte risiko herfor medførte, at der var en interessekonflikt.

Det er således uden betydning for adfærdsvurderingen, at [A] under sin ansættelse i Familieretshuset ikke har sagsbehandlet eller truffet afgørelse i parternes sag.

Det svarer til, at en dommerfuldmægtig med henblik på uddannelse sidder med i en

hovedforhandling, hvor det er dommeren der behandler og afgør sagen, og dommerfuldmægtigen efterfølgende står i rollen som advokat for den ene af sagens parter i ankeinstansen.

Det er utryghedsskabende. Det kan ikke afvises, at der hos den anden part – uanset om advokaten måtte have fået oplysninger, som kunne anvendes – kan opstå frygt for, at dette var tilfældet. Den blotte risiko herfor medfører, at der er en interessekonflikt.

Advokatnævnet gør gældende, at [indklagede] ved ikke at udtræde af sagen, efter hun blev gjort opmærksom på [A's] overværelse af mødet mellem parterne under hans ansættelse i Familieretshuset, har handlet i strid med god advokatskik. Det påhvilede hende senest på dette tidspunkt at undersøge habilitetsspørgsmålet. Og hun burde have indset, at der var et habilitetsproblem, og at hun derfor ikke kunne fortsætte sagen for [klagers] modpart.

Argumentationen i [indklagede] procedureindlæg er i det hele uholdbar.

Den nye principale påstand om, at Advokatnævnets kendelse skal ændres, således at klagen afvises, ligger nok på kanten af, hvad retten kan efter bestemmelsen i retsplejelovens § 147 d, stk. 1, 2. pkt., i hvert fald som den er formuleret. Men påstanden er funderet på et anbringende om, at [klager] ikke har retlig interesse i klagen, fordi der ikke mellem advokatfuldmægtig [A] og klienten var modsatrettede interesser, og de synspunkter kan uden videre tilsidesættes. Det sidste – at der ikke mellem advokatfuldmægtig [A] og klienten var modsatrettede interesser – er selvfølgelig rigtigt, men savner relevans. Det første – at [klager] ikke har retlig interesse i klagen – er grundløst.

Den kendelse fra 18. november 2021, som der henvises til (side 2 øverst), er ikke relevant. Kommunen var ikke forurettet i sagen, og det førte Advokatnævnet til at konkludere, at kommunen ikke var klageberettiget.

Det gentages, at andre end klienter og tidligere klienter godt kan være beskyttet af forbuddet mod at agere i en interessekonflikt. I praksis er forbuddet blot væsentligt mere relevant for klienter og tidligere klienter, end for andre parter. Det er alt, alt for unuanceret og konstrueret at hænge sin hat på konstateringen af, at *”modparten ikke på noget tidspunkt [har] haft et klientforhold til advokatfuldmægtig [A] eller [indklagede]”* (side 2 øverst).

Det er selvfølgelig en klagebetingelse, at klager har retlig interesse i klagen. Og [klager] har en klar interesse i klagen, fordi det er hende, der er forurettet part i sagen – det er hende, der blev udsat for den frygt, som [A's] deltagelse i møderne – først som ansat i

Familieretshuset og dernæst som partsrepræsentant for hendes tidligere ægtefælle – har skabt. Hun har en klar anerkendelsesværdig interesse i at få afgjort ved Advokatnævnet, om en sådan adfærd er acceptabel og om [indklagedes] manglende reaktion herpå, er i overensstemmelse med god advokatskik. Der er ikke grund til at sige mere om det.

Efter den subsidiære påstand skal Advokatnævnets kendelse ændres således, at [indklagede] frifindes. Den rette påstand havde været en påstand om ophævelse af Advokatnævnets kendelse. Men det skal ikke være afgørende.

Til støtte for denne påstand fremføres et nyt anbringende i procedure- indlægget, nemlig, at [A's] ansættelse som jurist i Familieretshuset ikke er omfattet af reglerne i retsplejelovens § 126, da han på det tidspunkt ikke var advokatfuldmægtig (side 2 midt).

Jeg vil tillade mig at sige, at det er et ret konstrueret, skævt synspunkt. Selvfølgelig var han ikke omfattet af kravet om god advokatskik i sin ansættelse i Familieretshuset. Men det jo heller ikke [A's] adfærd dengang – hans deltagelse i mødet, da han var ansat i Familierets-huset – der er disciplinært sanktioneret. Det er ved hans efterfølgende repræsentation af [klagers] modpart i den familieretlige tvist, at han befandt sig i en interessekonflikt, og det er [indklagedes] efterfølgende adfærd, der er sanktioneret, nemlig den, at hun ikke udtrådte af sagen, efter hun blev opgjort opmærksom på, at [A] havde deltaget i mødet dengang under hans ansættelse i Familieretshuset.

Der er henvist til en passus i kommentaren til de advokatetiske regler (side 2 øverst).

På dette punkt finder jeg anledning til først at bemærke, at de advokatetiske regler ikke er hjemmelsgrundlaget for Advokatnævnets afgørelser. Det er retsplejelovens § 126 om god advokatskik. Det er i nogen sager meget væsentligt at være opmærksom på, men betyder ikke det store i denne sag. De advokatetiske regler er fastsat af Advokatrådet – altså advokatstandens bestyrelse. Reglerne er altså *advokaternes* opfattelse af, hvor grænserne går. Det ligger i sammensætningen af Advokatnævnet, med et formandskab af dommere og ligevægt mellem de af Advokatrådet udpegede advokatmedlemmer og de af Justitsministeriet udpegede medlemmer af Advokatnævnet (der ikke må være advokater) – lig med, at advokaterne er i mindretal i Advokatnævnet – at det ikke er *advokaterne*, der bestemmer hvor barren skal gå – det er Advokatnævnet. Men derfor kan de advokatetiske regler godt være relevante for Advokatnævnet at skele til.

Dernæst bemærker jeg, at det nedslag, som er lavet i procedureindlægget, er inde i et afsnit om firmaskift. Det er en relativt kompliceret problemstilling, hvor spørgsmålet er, om den tiltrædende advokat "smitter" alle sine nye kollegaer på

grund af sagerne/ klienterne i advokatens tidligere advokatfirma. Det har ingen relevans for den foreliggende problemstilling, hvor en tidligere medarbejder i en afgørelsesmyndighed har overværet et møde og siden agerer partsrepræsentant for den ene af parterne mod den anden part. Det samme kan jeg sige om referencen til bogen Advokatterten (side 3 nederst).

Opsamlende om sagsøgers procedureindlæg må jeg sige, at man i det hele forbigår det egentlige problem i sagen – den frygt, som med rimelighed kunne opstå hos [klager], da hun erfarede, at [A], der havde deltaget i mødet i Familieretshuset som ansat der, på vegne af [indklagede] repræsenterede hendes tidligere ægtefælle i den familieretlige tvist, og [indklagedes] manglende reaktion på henvendelsen til hende herom.

Advokatnævnet gør gældende, at der intet grundlag er for at tilsidesætte Advokatnævnets ansvarsafgørelse (jf. bl.a. U 2018.1160 H, M 5).

Om sanktionen

Advokatnævnet har sanktioneret [indklagede] med en bøde til statskassen på 10.000 kr.

Advokatnævnet gør gældende, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte Advokatnævnets valg af sanktion og udmåling af bøde, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

I Advokatnævnets sanktionssystem opereres med en normalbøde på 10.000 kr. for et førstegangstilfælde uden formildende eller skærpende omstændigheder. Bøden for en grov overtrædelse er som udgangspunkt 20.000 kr. Derudover anvendes princippet i straffelovens § 89, og der gælder ved bødeudmålingen et princip om absolut kumulation. Tidligere afgørelser tillægges gentagelsesvirkning, og udgangspunktet er bødefordobling. Sanktionssystemet er tiltrådt ved fast retspraksis.

Sanktionsfastsættelsen er sket i overensstemmelse med retningslinjerne og praksis, herunder domstolspraksis, for bødeudmåling. Der skal efter retspraksis foreligge særlige forhold, for at domstolene kan ændre ved Advokatnævnets sanktionsfastsættelse, jf. bl.a. U 2018.1160 H. Det er ikke tilfældet, og der er ikke grundlag for at tage den mere subsidiære eller den mest subsidiære påstand til følge og ændre sanktionsfastsættelsen.

Der kan bl.a. henvises til U 2018.1160 H (M 5) og til artiklen *Udmåling af bøder i Advokatnævnet* (M 301, bragt i Advokaten 02/2021 s. 54 f.). "

[Indklagede] har i sit supplerende procedureindlæg af 3. april 2024 anført

følgende:

”...

Påstand og anbringender i henhold til tidligere processkrifter og procedureindlæg fastholdes.

Der er enighed om, at rette procespart for sagsøgte er Advokatnævnet.

Henset til, at sagsøgte ikke modsætter sig nedlæggelsen af påstandene og anbringenderne i sagsøgers forrige procedureindlæg, giver dette ikke anledning til yderligere bemærkninger.

For så vidt angår domstolsprøvelsen, herunder sagsøgtes henvisning til U 2018.1160 H fremgår det af denne, at domstolene ikke nødvendigvis skal tilsidesætte Advokatnævnets afgørelse, fordi der kan rejses en vis tvivl om nævnets vurdering.

Dette er ikke ensbetydende med, at domstolene ikke kan tilsidesætte Advokatnævnets afgørelse. I denne sag er der mere end en vis tvivl om Advokatnævnets vurdering.

Oplysningen om at Advokatnævnet udfyldes af et sammensat organ under ledelse af dommere, offentlighedsrepræsentanter og advokater medfører ikke, at Advokatnævnet aldrig træffer urigtige afgørelser.

Sagsøgtes beskrivelse af Advokatnævnet svarer til en opfattelse af en ufejlbarlighed, hvor Advokatnævnet altid har ret. Hvis det var tilfældet var der ikke grundlag for en klageproces med efterfølgende domstolsprøvelse.

Hvis den prøvelsesstandard som sagsøgte henviser til står til trone, er klagers domstolsprøvelse af illusorisk karakter.

Det må naturligvis forholde sig således, at det materielle indhold af klagen er afgørende for sagens udfald.

I forhold til selve interessekonflikten skal jeg henvise til mit tidligere procedureindlæg, herunder at der slet ikke foreligger interessekonflikt i denne sag - alene af den grund at [A] ikke var underlagt retsplejelovens § 126 i Familieretshuset og heller ikke havde modsatrettede interesser til skade for egen klient i sit virke som advokatfuldmægtig.

Sagsøgtes henvisning til våbendragersynet, herunder at en advokat ikke må

tjene to herrer er slet ikke i spil i denne sag. [A] har ikke på noget tidspunkt tjent modparten ved sin ansættelse i Familieretshuset.

For så vidt angår informationshensynet har [A] ikke på noget tidspunkt været i besiddelse af information, som ikke begge forældre var i besiddelse af eller havde adgang til. [A] overværede alene et mundtligt vejledningsmøde under sin oplæring og deltog hverken i afgørelse af sagen eller havde adgang til sagens dokumenter. Der er således ikke en risiko eller en berettiget frygt hos klager for videregivelse af fortrolig information (appearance-hensynet). Begge parter kan hos en offentlig myndighed som Familieretshuset anmode om aktindsigt i alle forhold om dem og deres børn. Den såkaldte risiko eller frygt synes derfor opfundet til lejligheden.

Sagsøgte henviser til en del afgørelser i forhold til appearance-hensynet, herunder U 2018.3342Ø, hvor en advokat med års mellemrum havde bistået begge parter. Det er jo en åbenlys anden sag end den nuværende, hvor [A] ikke engang var advokatfuldmægtig men alene jurist under sin ansættelse i Familieretshuset, og hvor han ikke varetog nogen af parternes interesser.

Jeg mener heller ikke, at de øvrige afgørelser sagsøgte refererer til, er sammenlignelige med den nuværende situation.

Det er min opfattelse, at det er helt afgørende, at [A] kommer fra et job, hvor han ikke har udøvet advokatvirksomhed, hvorfor hans tidligere ansættelse ikke kan få indflydelse på hans senere virke som advokatfuldmægtig.

Derudover har klager ikke påvist en risiko eller frygt for interessekonflikt - alene af den grund, at der aldrig har bestået et klientforhold til klager. ...”

Advokatnævnet har i meddelelse af 10. april 2024 til retten oplyst, at nævnet ikke har yderligere bemærkninger, men henholder sig til det anførte i nævnets procedureindlæg.

Retten's begrundelse og resultat

Det lægges ved sagens afgørelse til grund, at advokatfuldmægtig [A] under sin ansættelse som fuldmægtig i Familieretshuset havde deltaget i et møde, hvori også [klager] og dennes eksmand deltog. Senere blev advokatfuldmægtigen ansat hos [indklagede]. I forbindelse med denne ansættelse repræsenterede advokatfuldmægtigen [klagers] eksmand i en familieretlig sag. Der var tale om den

samme familieretlige sag, som advokatfuldmægtigen under sin ansættelse som fuldmægtig i Familieretshuset havde deltaget i et møde i. Under sin repræsentation af [klagers] eksmand deltog advokatfuldmægtigen blandt andet i et møde i Familieretshuset, hvor også [klager] og dennes eksmand deltog.

Retten lægger ligeledes til grund, at [klager] på det pågældende møde gjorde opmærksom på, at der kunne være et habilitetsproblem. Dagen efter mødet rettede [klagers] advokat skriftlig henvendelse til [indklagede] om habilitetsproblemet og bad [indklagede] om at bekræfte, at kontoret ikke længere repræsenterede [klagers] eksmand.

[Indklagede] besvarede henvendelsen fra [klagers] advokat og oplyste, at advokatfuldmægtigen alene havde været observatør under parternes tidligere møde i Familieretshuset og ikke havde set parternes sagsakter og ikke deltog i behandlingen af sagen i Familieretshuset. [Indklagede] valgte at undlade at udtræde af sagen som repræsentant for [klagers] eksmand, idet hun anførte, at der hverken forelå en interessekonflikt eller et habilitetsproblem.

Retten skal indledningsvist tage stilling til [indklagedes] påstand om, at sagen skal afvises, idet [indklagede] mangler den fornødne retlige interesse i at få sagen prøvet, og idet der i øvrigt ikke har været noget klientforhold mellem [klager] og [indklagede] eller dennes advokatfuldmægtig.

Retten bemærker hertil, at [klager] ses at have en retlig interesse i at få afprøvet, om det var i strid med de advokatetiske regler, at hendes eksmand nu var repræsenteret af en advokatfuldmægtig, som i sin tidligere ansættelse som fuldmægtig i Familieretshuset havde deltaget i et møde i samme familieretlige sag mellem parterne. Derfor tager retten ikke [indklagedes] anmodning om afvisning af sagen til følge. Det er i denne forbindelse uden betydning, at der ikke har været noget klientforhold mellem [klager] og advokatkontoret.

Retten skal herefter tage stilling til, om [indklagede] har udvist en adfærd, der stemmer med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Retten finder, at det ikke kan afvises, at [klager] har haft en berettiget frygt for, at der kunne opstå en interessekonflikt eller en nærliggende risiko herfor, når en advokatfuldmægtig nu bistod hendes eksmand i samme sag, hvor advokatfuldmægtigen tidligere som ansat i Familieretshuset havde deltaget i et møde mellem parterne. Det er for rettens bedømmelse ikke væsentligt, at advokatfuldmægtigen ikke deltog i nogen afgørelse i sagen som ansat i Familieretshuset og ikke havde adgang til sagsmaterialet.

Da [indklagede] blev gjort opmærksom på problematikken, valgte hun at undlade at udtræde af sagen. Under disse omstændigheder finder retten, at advokaten har

udvist en adfærd, der ikke er i overensstemmelse med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Bøden er udmålt i overensstemmelse med fast retspraksis i et førstegangstilfælde, og der foreligger ikke sådanne formildende omstændigheder, at der er anledning til at fravige retspraksis og nedsætte bøden.

Som følge af det anførte frifindes Advokatnævnet i det hele.

Vedrørende sagens omkostninger forholdes som nedenfor bestemt, idet der er tilkendt et passende beløb til dækning af Advokatnævnets udgift til advokatbistand med 15.000 kr. Retten har ved fastsættelsen taget hensyn til sagens art, dens forløb, herunder at sagen er behandlet på skriftligt grundlag, samt på sagens udfald. Det er oplyst, at Advokatnævnet skal anses som momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

Advokatnævnets kendelse af 30. november 2022 (sagsnr. 2022-3723) stadfæstes.

[Indklagede] skal til Advokatnævnet betale sagsomkostninger med 15.000 kr. Beløbet skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a.